

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการกำกับมาตรการความปลอดภัยทางน้ำการเดินทางเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยา
ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

โดย : นายทวีพงษ์ จันทรงาม

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : นาวาเอกหญิง

(ปณิตตา เมธาคณวุฒิ)

สิงหาคม ๒๕๖๖

ปัจจุบันการกำกับมาตรการความปลอดภัยทางน้ำการเดินทางเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพมหานครของกรมเจ้าท่าทั้ง ๖ ด้าน (ด้านเรือ ด้านท่าเทียบเรือ ด้านคนประจำเรือ ด้านการเดินทางเรือ ด้านการบังคับใช้กฎหมาย และด้านประชาสัมพันธ์) ถึงแม้กรมเจ้าท่าซึ่งเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแล และรับผิดชอบโดยตรงในการกำหนดมาตรการความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำ ได้กำหนดให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยของท่าเรือและเรือเป็นประจำทุกปี รวมถึงการสอบความรู้ของคนประจำเรือ การให้ความรู้และให้ข้อมูลเพื่อความปลอดภัยในการเดินทางเรือกับคนประจำเรือและผู้ประกอบการเรือ และผู้โดยสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การเดินทางทางน้ำเกิดความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน แต่อย่างไรก็ดีก็ยังมีอุบัติเหตุทางน้ำเกิดขึ้นในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพมหานครในแต่ละปี โดยอุบัติเหตุกับเรือขนาดเล็ก และเรือเร็ว (Speed Boat) ซึ่งเมื่อเกิดเหตุแล้วจะพบว่ามีความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตค่อนข้างสูง ทั้งนี้สาเหตุดังกล่าวอาจมาจากมาตรฐานของตัวเรือ และอุปกรณ์ความปลอดภัยที่ยังไม่มีมาตรฐานที่เพียงพอหรือมาตรการควบคุมกำกับดูแลไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับเรือเดินระหว่างประเทศ รวมถึงมาตรฐานความรู้ของคนประจำเรือโดยสารก็พบว่ายังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง เนื่องจากสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำส่วนใหญ่เกิดจากความผิดพลาดหรือความประมาทของคนประจำเรือ นอกจากนี้สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงกฎระเบียบเพื่อกำกับดูแลความปลอดภัยในการเดินทางเรือก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าเรือโดยสารทุกประเภทที่เดินทางในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพมหานครจะเดินทางได้อย่างปลอดภัย

การแก้ไขปัญหาลำต้นให้เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม งานวิจัยนี้ได้ศึกษาสภาพปัญหาข้อเท็จจริง อุปสรรค รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำกับมาตรการความปลอดภัยทางน้ำ การเดินเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพมหานครของกรมเจ้าท่าเพื่อหาแนวทางการกำกับมาตรการความปลอดภัยทางน้ำ การเดินเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อความปลอดภัยในการสัญจรทางน้ำโดยเรือโดยสาร ป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ ซึ่งส่งผลต่อการสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างชาติ ที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวความคิดการวิจัยโดยได้ทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยสังเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค และได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรวมถึงการสังเกตพฤติกรรมในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการความปลอดภัยทางน้ำ การเดินเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพมหานครของกรมเจ้าท่าทั้ง ๖ ด้าน และจัดทำข้อเสนอสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติโดยกำหนดเป็นแนวทางการมาตรการความปลอดภัยทางน้ำ การเดินเรือ ซึ่งข้อเสนอส่วนใหญ่เป็นการนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดภายใต้ความร่วมมือทั้งภาครัฐ และเอกชน ผู้ประกอบการเดินเรือ คนประจำเรือ นายเรือหรือผู้ควบคุมเรือ สอดรับกับนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นวิธีการที่มีมาตรฐานที่องค์การระหว่างประเทศรองรับ รวมถึงเป็นวิธีการที่ได้ถูกนำมาปรับใช้และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าในฐานะภาครัฐ และภาคเอกชนข้างต้น ควรจัดเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร อุปกรณ์ ยานพาหนะ และระบบที่มีความพร้อมเพื่อรองรับและสนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยทางน้ำ การเดินเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อไป